

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360—
pol leta . . . " 180—
četrt leta . . . " 90—
za mesec . . . " 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . " 240—
četrt leta . . . " 120—
za mesec . . . " 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj posiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo —
Rokopisi se ne vračajo.

Drugi del ustavnega načrta sprejet.

Kancelarparagraf sprejet. Duhovnik obravnava seksualno vprašanje. Pretep v konstituenti.

Beograd, 25. maja. (Izv.) Današnje seje konstituante, na kateri je bil prvičkrat navzoč tudi novi vojni minister general Hadžić je otvoril predsednik dr. Rybar ob eni četrti na 10. dopoldne. Nadaljevala se je debata o drugem oddelku ustavnega predloga (o državljanstvih pravicah in dolžnostih). Kot prvi govornik je nastopil radikalec Ivanič, pristaš Protiča, ki je govoril proti posameznim oddelkom in bo glasoval proti ustavi, ker ustav, odsek ni sprejel njegovih izpreminjavalnih predlogov. Za njim je govoril duhovnik posl. Raič, član jugoslov. kluba, ki je hodil po govorniški tribuni, kot da bi bil na prižnici. Začel je svoj govor s citatom sv. pisma in je ljuto napadel kancelarparagraf. Na medklice demokratskih poslancev, da se z kancelarparagrafom štiti vera, je odgovoril: »Prišli bodo med vas, kakor volkovi v ovčjih kožuhih, kar je vzbudilo splošen smeh, ker so vsi navzoči pravilno razumeli pomen njegovih besed. Še v večjo zabavo je pripravil navzočim poslancem, ko je kot duhovnik pričel govoriti o seksualnem vprašanju. Hotel je na vsak način prečitati tozadeven članek, ki je bil v njegovem listu konfisciran, česar mu pa predsednik, sklicujoč se na poslovnik, ni hotel dovoliti. Vsi tedaj se v zbornici nastal tak nemir, da se je morala seja prekiniti. Med odmorom so poslanci obkrožili govor. tribuno, na kateri je še vedno stal Raič in so ga povpraševali, kako da je mogoče, da kot katoliški duhovnik govori o seksualnem vprašanju. Odgovoril jim je, da ima v tem pogledu prakso, kar je vzbudilo še večjo veselost. — Kot zadnji dopoldanski govornik je nastopil komunist Milojković, ki se je bavil predvsem s določbami o tisku. — Popoldne se je seja nadaljevala. Kot prvi je govoril član jugoslov. kluba Barič, ki mu je predsednik vzel besedo, ker je hotel dopolniti dopoldanski referat svojega tov. Raiča s tem, da je hotel prečitati zaplenjeni Raičev članek. V kratki pavzi, ki je nastopila za tem, je prišlo do burne

scene med zemljoradnikom Popadičem in radikalcem, advokatom Simoničem, ker je zadnji prvega v njegovem volilnem okraju potom oglašoval dolžil, da se načelnega glasovanja o ustavi zato ni udeležil, ker ni hotel glasovati za ustavo. Popadič je dal Simoniču zausnico in bi ga pretepal še naprej, da ga niso zadržali njegovi klubovi tovariši. Po tem incidentu se je seja nadaljevala. Govoril je v lastnem imenu proti govoru točkam demokrat Magorčević in istotako demokrat Gjorgjevič, ki je posebno ostro napadel člen 16. ustav. predloga, ki govori o šolstvu. Posl. Gostinčar (jugosl. klub) je govoril za svobodo združevanja. Posl. Pečič je pričel govoriti kar s svoje klopi. Ko ga je preds. dr. Rybar pozval, da naj gre za govorniški pult, se Pečič temu pozivu ni hotel ukloniti, nakar je dr. Rybar v znak protesta med burnim ploskanjem opozicije zapustil dvorano. Nato je Pečič samovoljno šel na tribuno in pod predsedovanjem podpredsednika končal svoj govor. Kot zadnji je govoril župnik Kleki (jugosl. klub), ki je napadel kancelarparagraf in dokazoval, da že obstoji nekaka cerkvena odredba, ki brani uvajanje politike v cerkev. Kot dokaz je citiral neke latinske odloke iz Rima, kar se je čulo, kot da bere mašo v konstituenti. Po govoru izvestitelja ustav. odseka dr. Laze Markovića se je vršilo v navzočnosti min. preds. Pašića glasovanje o vseh členih 2. oddelka ustave, ki je bil z večino sprejet. S tem je bil sprejet tudi kancelarparagraf, proti kateremu je poleg jugoslov. kluba, komunistov in soc. demokratov glasovalo tudi 6 radikalcev in dr. Trumbić. Poslanca NSS Deržić in Brandner sta glasovala za kancelarparagraf pa proti ostalim členom 2. oddelka, ker so reakcionarni. Seja se je zaključila ob pol 9 zvečer. Prihodnja seja se vrši pojutrišnjem ob 9. dopoldne z dnevnim redom: debata o 3. oddelku ustave, ki govori o socialnih in ekonomskih odredbah.

Minister saobraćaja Janković demisioniral.

Odpor bana Tomljanovića proti napisom v cirilici.

Beograd, 25. maja. (Izv.) Danes predpoldne je podal minister saobraćaja Veljko Janković svojo ostavko baje radi odpora hrvatskega bana Tomljanovića glede napisov na železniških postajah v cirilici

in latinici. V parlamentarnih krogih pa se nasprotuje trdi, da je Janković podal ostavko zato, ker je njegov položaj v radikalnem klubu postal nevdržljiv.

Krvava proslava sv. Cirila in Metoda v Sofiji.

Bombni atentat na slavnostni sprevid. Več komunističnih poslancev aretiranih.

Sofija, 25. maja. (Izv.) Povodom slavnosti državnih patronov sv. Cirila in Metoda, katere se je udeležilo ogromno naroda, vsi ministri, vojaštvo, uradništvo in šolska mladina, je eksplodirala ob priliki svečanega obhoda po mestu bomba. Sumi se, da je morala bomba prileti iz okna ene hiše na buloardu. Štiri osebe so bile težko ranjene,

lahko ranjenih, med temi večinoma otrok, je mnogo. Razburjena množica je demolirala hišo. Nato so zažgali hišo komunističnega kluba. Več komunistov in komunističnih poslancev je aretiranih. Ni se še moglo dognati, ali naj se ta atentat smatra za političen ali terorističen akt.

Težki boji v Gornji Šleziji trajajo.

Vsi nemški napadi z težkimi izgubami za napadalce odbiti.

Moravske Orlice, 25. maja. (Izv.) Pri bitkah na šeski meji je prekoračilo nekaj oddelkov nemških prostovoljcev in poljskih vstašev češko-slovaško mejo. Kakor Nemce tako Poljake se je razorožilo in interniralo.

Berlin, 25. maja. (Izv.) Iz Ribnicka so dospele semikaj vesti, da vlada tam umori, ropi in požigi na najstrašnejši način. Nemci si niso več varni življenja.

Varšava, 25. maja. V zadnjem boju v severnem delu fronte v Gornji Šleziji so vstasi zaplenili dva topa in veliko množino municije.

Varšava, 25. maja. Nad Bytomom so se prikazala vstaška letala. Boj z Nemci se je že pred tem pričel.

Varšava, 25. maja. Položaj v Gornji Šleziji je zelo napet. Ljudstvo je odločeno, da prei uniči vse rove in talilnice, kakor pa da jih prepusti Nemcem. Prebivalstvo noče popustiti tudi močnemu pritisku aliiranih misij, temveč se še vedno dovažata orožje in municija, tako da je pričakovati boj z nemško državno brambo.

Varšava, 25. maja. V Gornji Šleziji so na severnem delu fronte odbili vstasi nemške napade. V srednjem delu so Nemci navalili na Zalesje in Kijuč. Ta napad, pri katerem so sodelovale tri kolone, so poljski vstasi odbili z velikimi izgubami za sovražnika. Poljski vstasi vzdržujejo popolnoma svoja mesta.

London, 25. maja. Uradni krogi dementirajo vest, da se je Anglija v Berlinu priključila francoskemu koraku glede zaprtja gornješlezke meje.

POLJSKI KABINET ODSLOPI?

Varšava, 25. maja. Govori se, da namerava kabinet odstopiti.

FRNACOSKE NOTE BERLINSKI IN POLJSKI VLADI.

Pariz, 25. maja. (Izv.) Kakor v Berlinu, je pozvala francoska vlada s svojo noto tudi poljsko vlado, da razpusti četaše v Gornji Šleziji ter takoj vpstavi mir.

ANGLIJA NI ZAHTEVALA ZATVORITEV PRUSKO SLEZKE MEJE.

London, 25. maja. (Izv.) V vladnih krogih se dementira vest, da se je angleška vlada pridružila zahtevi francoske vlade glede zatvoritve gornješlezke meje.

MINISTRE PRAVDE V ZAGREBU.

Zagreb, 25. maja. Minister pravde Gjurič je včeraj dopoldne posetil sodni stol v Zagrebu. Pozdravil ga je predsednik sodnega stola Vajič. Minister se je za pozdrav zahvalil, nakar je nekaj minut prisostvoval neki sodni razpravi.

SKUPNO POSTOPANJE ITALIJE IN FRANCIJE V GORNJESLEZKEM VPRAŠANJU.

Kakor poroča »Temps«, je italijanski poslanik danes dopoldne sporočil ministru za zunanje posle, da je italijanska vlada pooblastila svojega poslanika v Berlinu, da zastopa pri nemški vladi enako stališče kakor francoski poslanik.

IZ MINISTRskega SVETA.

Hajduki v južni Srbiji se zopet gibljejo.

Beograd, 25. maja. (Izv.) Danes predpoldne se je vršila seja ministrskega sveta, kateri je prvičkrat prisostvoval novi minister vojne in mornarice, general Hadžić. Pribečević je ob tej priliki izjavil, da je prevel posle ministra Draškovića. Nadalje so se reševala tekoča vprašanja. Kot prvo vprašanje se je razmotrivalo ponovna ropanja hajdukov v južni Srbiji. Sklenilo se je, da se dva ugledna parlamentarca podata na preučevanje prilik v Južni Srbiji ter predložila o položaju izčrpno poročilo. Nato so se razpravljale stvari manjšega pomena.

DELNA DEMOLIZACIJA FRANCOSKE PORENSKE ARMADE.

Pariz, 25. maja. V smislu predloga poveljnika porenske armade je francoska vlada sklenila, nemudoma odpustiti oženjene in one pripadnike letnika 1919, ki vzdržujejo svoje družine.

UČINEK BRIANDOVEGA GOVORA V LONDONU.

London, 25. maja. (Izv.) V svojih komentarjih o včerajšnjem govoru Brianda v francoski zbornici je vso časopisje edino v tem, da je ton njegovega govora vse presenetil.

Združenje Avstrije z Nemčijo in mi.

Gibanje za priključenje Avstrije k Nemčiji se nadaljuje. V kratkem se vrši plebiscit v Salzbirški, nato sledi Štajerska in potem še ostale dežele...

Za nas ni dvoma, da se bo prej ali slej Avstrija resnično združila z Nemčijo. Narodna ideja, ki je bila gonilna sila našega osvobodjenja in ujedinitelja, žene avstrijske Nemce v skupnost z sorodniki iz rajha. Senžermenska pogodba stoji na potu uresničenja te ideje, — vprašanje je sedaj, kdo ima interes na tem, da vztraja na striktni izvršitvi te mirovne določbe?

Nedvomno je, da le Nemcem tekom zadnjega leta močno znova zrastle greben. Trdno upanje na narodno obnovo krepi in oživlja odpor nemških nacionalistov. To opazujemo na pr. med drugim v taktiki nemških strank na Češkoslovaškem. Lahko si tedaj predstavljamo, kako bi se odpor teh Nemcev še povečal, ako bi bila Češkoslovaška tudi na lugu obdana od iste berlinske vlade ko na zapadu, severu in severovzhodu.

Mi v Jugoslaviji se nahajamo sicer glede Nemcev neprimerno na boljšem, kajti Svabi v Volvodini pač ne mislijo na »odrešenje«, v Sloveniji pa razen peščice Kočevarjev pravih Nemcev sploh ni. Tudi nemčuril ob severni meji se udajajo dosi hitro usodi in priznavajo svoje slovensko pokolenje, — dokler obstoja onstran meje bankrotirana Avstrija, isti nemčurkarji pa bi nedvomno ostali neprimerno trdovratnejši v svojem »nemškem mišljenju«, ako bi dobivali potuho iz bližnjega — rajha.

Mi bomo tedaj tekom ene generacije napram združenju Avstrije z Nemčijo manj občutljivi nego danes; absorbirali bomo do

takrat nemškutarstvo in tudi sicer se bomo notranje okrepili. Zato je v našem interesu, da to združenje oviramo, dokler se dovolj ne pripravimo za novo situacijo.

Važno je še sledeče: Avstrija je sedaj kot velika politična pregrada med Nemčijo in Italijo. Rim pa je vedno, celo tekom vojne, gledal z enim očesom prijazno na Berlin, dobro vedoč, da bo od Pariza izsilil toliko več, kolikor bolj bo namigaval na možnost posebnega sporazuma z Nemčijo. Podobno stoji stvari danes. Italija smatra svojo novo mejo, pomaknjeno globoko v Alpe, za dovolj trdno, da se na nji eventualno pomeri tudi z Nemčijo; zato smatra avstrijsko politično pregrado bolj za oviro kot obrambni zid. Pričakovati nam je tedaj, da bo Rim zvezo Dunaja z Berlinom celo pospeševal.

Ne smemo pozabiti, da je naraven zaveznik Nemčije Madžarska, katere sosedstvo nam bi gotovo postalo neprijetnejše, ako bi se ob Litvi svetile piklčavbe. Vse te nevarnosti pa se za nas zmanjšajo, ako se evropski izhod konsolidira in nastopi tam znova močna Rusija. To pa je še vprašanje bodočnosti; dokler se ono ne razreši, leži v našem interesu, da se tudi naši severni sosedje ne ojačijo.

Zato je danes naša naloga, da zahtevamo ohranitev sedanjega stanja ob svoji severni meji, — da bomo mogli nlega spremembo ob danem trenutku tem uspešneje izkoristiti — v rešitev svojih še neovsojenih rojakov. Če bi pa sprememba naše severne meje naša diplomacija mogla zabraniti, potem nam ostane odprta le še ena pot: zasedati vse, kar je bilo našega.

Pogajanja glede zapadne Ogrske.

Madžari nočejo popustiti. Stališče male antante.

Dunaj, 25. maja. (Izv.) O pogajanjih z zastopniki ogrske vlade glede zapadne Ogrske vlada v tukajšnjih parlamentarnih krogih pesimistično naziranje. Ogrski delegati so prinesli s seboj že gotov načrt, kateri pa v svojih posledicah nasprotuje določbam senžermenske in trianonske mirovne pogodbe. Trditvam Ogrske, da bo ona prevzela

aprovizacijo Dunaja, se tukaj ne verjame, ker je splošno znano, da mora Ogrska sama uvažati živila. Znana pa je tudi trda volja male antante, da morajo meje ostati take, kakor so določene po mirovni pogodbi. Dopustno pa tudi ni, da bi se radi uvažanja živil smelo odstopiti od prisojenega jim teritorija.

SPOR MED RADIKALCI IN DEMOKRATI RADI KANCELARPARAGRAFA.

Beograd, 25. maja. (Izv.) Sklep radikalnega kluba, da se da poslancem kluba prosta roka pri glasovanju o kancelarparagrafu, je izzvala pri demokratih in samostojni kmetijski stranki ostro opozicijo. Demokrati in poslanci samostojne kmetijske stranke prete, da bodo radi tega izvajali svoje konsekvence.

KRSTNA SLAVA KRALJEVE GARDE.

Beograd, 25. maja. (Izv.) Danes predpoldne je slavila kraljeva garda svojo krstno slavo. Slavnosti so prisostvovali ministri, parlamentarci in zastopniki diplomatskega kora. Kraljeva garda, ki obstoji samo iz dveh polkov, končala je z defilejem svojo slavo v najlepšem redu.

ČIČERINOVA IZJAVA.

Varšava, 25. maja. (Izv.) Čičerin je poslal ruskim zastopnikom v Evropi okrožnico z izjavo, da versalskega mira ne smatra merodajnim. Sedajne meje Evrope se niso končnoveljavne in obvezne. Rusija se ne bode vmešavala v nemškopoljski spor, ker si hoče ohraniti prostoro roko v slučaju nemško-francoske vojne.

TEŽAK POLOŽAJ ANGLIJE NA IRSKEM.

London, 25. maja. (Izv.) V spodnji hiši je izjavil državni tajnik za Irsko, da mora Anglija vsaki teden pomnožiti svoje čete na Irskem, ker ji sicer ni mogoče obvladati položaja.

POSTOPANJE ITALIJSKE VLADE Z RUSKIMI DELEGATI.

Rim, 25. maja. (Izv.) »Avanti« protistira proti načinu, s kakršnim se postopa proti ruskemu poslanškemu osebju, katero je zahtevalo svoje potne listine. Nasproti temu pise »Tribuna«, da je ruski poslanik Vorovski pogajanja o trgovinskih pogodbah samo zavlačeval in da italijanska vlada ni na napram njemu nikakih nadaljnjih obveznosti.

ZOPETNO OBRATOVANJE V LITIJSKI PREDILNICI.

Litijska predilnica je z današnjim dnem zopet pričela z delom.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

25. maja.

Dunaj: Devize: Zagreb 453, Berlin 947, Praga 848, Budimpešta 254, Italija 3137, Svica 10.237, Varšava 55.25, Amsterdam 20.400, Newyork 573, London 2272, Pariz 49, Bukarešta 980, Solija 700.

Zagreb: Devize: Berlin 205—208, Italija 686—688, London 502—510, ček 496—500, Newyork kabel 125—127.50, ček, 1 24—125, Pariz 1065—1070, Praga 186—187, Svica 2225—2240, Dunaj 21.95—22.05, Budimpešta 56.50—57, Bukarešta 220—225. Valute: dolarji 123.50—124.25, avstr. krone 22.50—23, rublji 50—56, napoleonondor 418—422, marko 210—215, leil 218—222, lire 670—675, funti 0—470, češ. koslovaške krone 196—195.

Curih: Devize: Berlin 9.25, Holandija 198.50, Newyork 557, London 22.14, Pariz 48.35, Milan 30.62, Bruselj 48.33, Madrid 78, Praga 8.25, Budimpešta 2.50, Zagreb 4.50, Bukarešta 9.60, Varšava 0.60, Dunaj 1.37 in pol, avstrijske krone 1.02.

Beograd: Valute: franc. franki 265 do 268, dolarji 30.80—31.10, grške drahme 175—186, ital. lire 169—170, romun. leil 55 in pol do 56, bolg. lev 40—40 in pol, nem. marke 53—45, avstr. krone 5.55 do 5.60, Napoleonondori 104—105.

Praga: Valute: marke 11.75, švic. franki 1206, ital. lire 364, franc. franki 574, funti 266.50, dolarji 66.37, dinarji 208, avstr. krone 11.30, poljske marke 6.

Zagreb: Elektri. Jadranska banka 1975—2000, Jugoslovaška 420—446, Ljub. kreditna 895—900, Slov. eskomptna 580 do 600, Prašedion 4700—4800, Riječka pučka 380—400, Narodna 0—600.

Iz ustavne debate.

Beograd, 24. maja.

Kakor smo že poročali, se je udeležil včerajšnje debate o ustavnem načrtu tudi poslanec tov. Anton Brandner, ki je poudaril veliko važnost drugega oddelka ustave, od katerega je v največji meri odvisen razvoj države. Tega se vlada očitno ne zaveda, ker bi sicer dala državljanom poleg naloženih dolžnosti, tudi več pravic in svoboščin. Drugi oddelček izgleda, kakor da ni v obrambo države, ampak vladajočim. Tako postopanje dokazuje popolno preziranje in nepoimovanje preteklosti, ki izpričuje, da so vse države, katere so opirale svoje moč na policijske knute, propadle. Posl. Brandner se je odločno izrekel proti privilegijem in se zavzemal za popolno enakopravnost žene z moškimi. Če se že ženski iz strankarskega stališča neopravičeno odvzema volilno pravico, se mora z njo vsaj pred zakonom postopati kot z enakovrednim bitjem.

Posl. Brandner se izreka v smislu narodno - socialističnega programa proti smrtni kazni in proti omejitvi osebnosti in tiskovne svobode. O kancelparagrafu je Brandner na medklic dr. Kurovca izjavil, da se narodni socialisti ne boje izražanja cerkve v propagandne namene za klerikalizem. Državno zaščito pred klerikalci zahtevalo samo stranke, ki se čutijo idejno slabe. NSS z zdravimi in naprednimi idejami ne potrebuje nobene državne zaščite v obliki kancelparagrafa. Če se že uvaža kancelparagraf, naj se uvede tudi za gotove kategorije odločiteljskega uradništva, ki je tudi plačano od države in prav pogosto izrablja svoj položaj v strankarske namene. Pravica naj velja za vse enako.

Posl. Brandner v svojem govoru ostro kritizira vlado radi člena 16. o šolstvu in zahteva, da bi se moralo veliko večjo pažnjo posvetiti strokovnemu šolstvu, da si vzgojimo narodno kvalificirane delavce. Odločno se je zavzel za ustanovitev ljudskih univerz in zadružnih šol. Nadarjeni in revni mladini mora država zagotoviti vsa sredstva, da se lahko posveti tudi višjemu študiju.

Ko je govoril o pravicah narodnih manjšin, je polemiziral s posl. dr. Korunom, ki je pri generalni debati trdil, da so Nemci v Sloveniji najbolj brezpravna rasa. Dokazal je, da trditve dr. Koruna ne odgovarjajo resnici. Ob veliki pozornosti cele zbornice je naslikal položaj narodnih manjšin na Koroškem in konstatiral, da se nemško-avstrijska socijalna demokracija do danes niti zganila ni, da protestira proti prežiganju koroških Slovencev. Slovenskemu socijalnemu demokratu Korunu se je pa zdelo potrebno zagovarjati Nemce v Sloveniji, katerim se godi dobro in uživajo največje svoboščine. Socijalni demokrat dr. Korun se je na očitke posl. Brandnerja zmedeno zagovarjal in obljubljal, da bo doprinesel ob priložnosti konkretna dejstva o prežiganju Nemcev v Sloveniji. Avstrijski socijalni demokrat pa dr. Korun sam zameri, da ni ničesar ukrenila v zaščito Slovencev na Koroškem.

Prav povsod, kjer se oglašajo internacionalna slovenske socialne demokracije k besedi, štiti nelojalen nemški element v Jugoslaviji, dočim ji je popolnoma postranskega pomena, da naše brate v Primorju in na Koroškem šovinistične nacionalne stranke ob soudeležbi internacionalne tlačije k tlom in jim odvzemajo državljanske pravice.

PRETEPI PRI NOGOMETNI TEKMI V SPLITU.

Split, 23. maja. (Izv.) Včeraj se je vršila nogometna tekma med zagrebškim »Gradjanskim klubom« in splitskim »Hajdukom«. Rezultat je bil 2:1 v prid »Hajduku«. Po tekmi je prišlo do neljubega incidenta. Splitski igralci so napadli Zagrebčane, nabacivali jih z kamenjem ter jih opljuvali. Policija je morala intervenirati z golimi sabljami. Štirje igralci zagrebškega kluba so bili ranjeni. Zagrebško občinstvo se pripravlja, da priredi »Gradjanskemu klubu« svečan sprejem v Zagrebu.

Zopetni upor proti boljševikom. Kakor se poroča iz Moskve, se širijo upor v Ukrajini in Veliki Rusiji proti sovjetskemu režimu ter so dosegli že pokrajine donskih in kubanskih kozakov. Na čelu teh uporov stoji največji nasprotnik boljševikov, znan ataman Antonom. Tudi v Sibiriji in v Uralu se upor širi ter so uporniki zavzeli že bajkalsko železnico in razna mesta ob tej progi.

Boj za „Jugoslavijo“.

V ustavotvorni skupščini se je vršil hud boj za ime naše države. Vsi govorniki, izvzemši ministra za konstituantno, gosp. Tričkovič, ki pa je tudi začel svoj govor z Jugoslavijo, so se izrekli za to, da mora naša država imeti eno ime, da moramo pokazati tudi inozemstvu, da smo v resnici narod. Argumenti opozicije so bili silni, dočim vladne stranke, ki so sicer za strogi centralizem, in so vedno kričale o edinstvu niso nastopile, da bi branile ime SHS. Značilno je, da so se demokraciji, ki hočejo veljati za najodločnejše borilce za jugoslovansko misel, postali protivni Jugoslaviji zgolj iz strankarskih razlogov. Oni niso več za Jugoslavijo, temveč za SHS, to pa radi tega, ker so za Jugoslavijo opozicijske stranke. O tem višku strankarstva piše »Demokracija«, glavno glasilo demokratske stranke. Ker so drugi za »Jugoslavijo«, ki niso z nami, to je zadosten razlog, da morami mi biti proti »Jugoslaviji« — takšen je strankarski mentalitet demokratov. O radikalcih niti ne govorimo, ker je splošno znano, da so oni za Velliko Srbijo ali vsaj za Srbijo, kar bodo skušali polagoma doseči s tem, na izbiro HS. To mi je pripovedoval nek ugleden član radikalnega kluba. Proti SHS so se izrekle tudi stranke ki so v vladi in one, ki so pri načelnem glasovanju ustave glasovale za. Omenjam samo muslimanski in zemljoradniški klub. Proti Jugoslaviji so nastopili tudi slovenski samostojni kmetje, in na ta način pokazali demokratsko vzajemnost. Taki so in vredno je, da si jih zapomnimo. Kdo je n. pr. energičneje nastopal pri zadnjih volitvah za »Jugoslavijo« kakor slovenski demokrati in samostojni kmetje? Seveda so bile takrat volitve in treba je bilo apelirati na jugoslovanska srca naših volilcev. Od kar so stopili v vlado, so pa tako demokrati kakor samostojneži svoja načela zatajili in pristali na separatistično firmo SHS. Položaj se je od zadnjih volitev tako zelo izpremenil, da imajo več kredita in so boljši patrijotje oni, ki so za SHS kakor pa Jugoslovani. Slovenski volilci! Videli ste, kdo je držal dano besedo in kdo ne; priliko ste imeli spoznati, kdo je za Jugoslavijo in kdo za SHS. Izmed slovenskih poslancev je nastopil v debati o naslovu države poslanec Brandner, ki se je izjavil za Jugoslavijo ali pa vsaj za eno ime, da ne bo inozemstvo že iz imena sklepalo, da živimo v tej državi trije narodi, kar ne bo v našem interesu in kar tudi ne odgovarja resnici, ker smo Srbi, Hrvati in Slovenci v resnici en narod, kljub malim razlikam, ki obstajajo med Slovenci in Srbohrvati. Poslanec Brandner se je v svojem govoru skliceval tudi na neosvobodeno ozemlje, na Primorje in Koroško, kjer vsi žele, da bi imela naša država eno ime, da bi se nazivala Jugoslavija.

Radi trme radikalcev, ki so se jim v zadnjem času pridružili tudi demokrati, je bil sprejet predlog vladnega ustavnega načrta, ki se glasi: Službeni je naziv države: kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca. To se je zgodilo kljub temu, da je bila, kakor smo zgoraj videli, večina proti SHS, ker vladne stranke — med njimi tudi naši samostojni in demokrati — niso hoteli odločno nastopiti v duhu želji svojih volilcev. Jugoslavija je torej za enkrat pokopana, upamo pa, da ne za vedno. Prepričani smo, da pride čas, ko bomo vsi južni Slovani združeni pod eno zastavo, pod enim imenom. Pozdravljena Jugoslavija!

Italijanska hinavščina. Tribuna opozarja na dejstvo, da dela italijanski časopisje v poslednjem času komplimente našemu narodu in naši vladi. To je seveda lepa gesta, ali bojimo se, da je le gesta in ničesar več. Italijanska štampa je inspirirana od vlade in hvali našo lojalnost le tedaj, kadar italijanska vlada pričakuje, da ne bomo reagirali na težnje italijanskega imperializma, ki hoče očitati Italijane na našo škodo. Grof Sforza je v svojem eks-pozēju o vladni politiki odkrito povedal, da je Italiji veliko lažje na dobrih odnosih z našo državo. Tudi mi si želimo dobrih odnosov z vsemi našimi sosedi. Mišlimo pa, da nasilje fašistov na Reki in drugod, kjer mora naš življenjski bežati pred njihovimi grozotevstvi, ne more biti garancija za dobre odnose. Mi bi radi videli, da bi nas italijansko časopisje napadalo, kakor pa da nas hvali, pri tem pa italijanske druhalje preganjajo naše rojake v zasednem ozemlju in na Reki.

VSİ NA DELO ZA "JUGOSLOVENSKO MATICO"

Brezposelnost v Sloveniji.

Brezposelnost je vedno posledica večjih političnih, gospodarskih ali socialnih kriz. Ena največjih takih kriz zadnjih dob je bila gotovo svetovna vojna, zato se seveda nikakor ne smemo čuditi, če je zapustila za seboj tudi tozadevno velike sledove.

Vojujoče in nevtralne države so tekom vojne pretvorile svoje industrije v vojne industrije, ki so s koncem svetovnega klanja ostale naenkrat brez odjemalcev in posledica je bila — brezposelnost. Drugod so razorane gospodarske in zlasti prometne razmere ovirale redno dobavo surovin, vsled česar se je produkcija omejila in posledica je bila zopet — brezposelnost. Srednji in nižji sloji prebivalstva so v zadnjih letih v splošnem zelo obubožali in njihova kupna sila je postala manjša, konsum manjši, produkcija manjša, posledica zopet — brezposelnost.

Pri nas v Jugoslaviji so pripomogli k veliki brezposelnosti vsi zgoraj navedeni faktorji, zlasti pa latentno propadanje industrije skoro v vseh panogah. Med tem ko so se druge države že precej opomogle v gospodarskem pogledu in se kažejo že krepki početki napredovanja, gremo pri nas konstantno nazaj, tako, da se je bati pravcati katastrofi. In pogledimo to vprašanje od katerekoli strani, vedno nam stoji pred očmi kot najglavnejši vzrok tega propadanja popolna nezmožnost naše centralne uprave in pa grešna brezbržnost naših političnih reprezentanc. Naši politiki se pulijo za kancelparagrafe, med tem pa omejujejo obrate na Jesenicah, v Dravski dolini in drugod, zapirajo tovarne v Litiji, odpuščajo delavce na severu in jugu, vzhodu in zapadu. Zakaj jih zapirajo? Vzroke lahko navedemo popolnoma točno:

1. Ker delajo vse naše oblasti po nalogu in po instrukcijah centralne vlade direktno in indirektno na to, da se ja onemogoči dovoz surovin in drugih potrebščin sploh.

2. Ker storijo naše oblasti prav vse, da naši izdelki niso zmožni konkurence z inozemskimi.

3. Ker se dobavljajo skoro vse naše državne potrebščine iz inozemstva, čeprav bi jih lahko dobavljala domača industrija, ki vsled tega seveda nima dovolj odjemalcev. Ti vzroki so tako gorostasni, da bi vzbudili drugod viharje ogorčenja in javnosti in v parlamentih, a našim parlamentarcem je pa seveda kancelparagraf važnejši nego vsakdanli kruh stotisočev.

Slovenija je agrikulturno pasivna dežela, zato je naše eksistenčno vprašanje, da si ustvarimo močno razvito industrijo, ker le s to se bomo lahko preživeli. Tega se naš kapital zaveda, zato je tudi precej iniciativen, a v centralni vladi odločna volja, da se industrializacija Slovenije prepreči, češ, da ležimo preveč na periferiji in da smo izpostavljeni sovražni invaziji. Kako jalov argument je to, kaže najbolj francoska in nemška industrija, ki leži do malega vsa na periferiji dežele. Posledica takega trdoglavega ravnanja je seveda ta, da se ne morejo snovati nove industrije z ono naglico, kakor bi bilo potrebno in da naši ljudje ne pridejo do zaslužka. V ilustracijo teh naravnost škandaloznih šikan iz centrale naj navedemo n. pr. dejstvo, da se je osnovalo v nekem štajerskem mestu novo podjetje, ki se pa že eno leto ne more odpreti le zato, ker se ne dovoli dohoda potrebnih večakov iz inozemstva.

Enako je z našimi sezonskimi delavci, med katerimi vlada velika brezposelnost. Zaman so vse akcije, ko se pa naša centrala ne zgane, ker ima preveč opravka z obznami in kancelparagrafi.

V Sloveniji vlada danes naravnost ogromna brezposelnost in to zlasti med vsemi kategorijami sezonskih delavcev, med vsemi kategorijami industrijskih delavcev in med rudarji. Dolžnost vsake javne uprave bi bila, da stori prav vse možne korake, da se ta brezposelnost omili, ker tvori v narodnem gospodarstvu ogromne izgube, pri nas pa vsi ukrepi centralne vlade to brezposelnost le še pospešujejo, ne stori se pa za omiljenje ničesar, prav ničesar. V Srbiji je n. pr. par ducatov rudnikov, ki se komaj gibljejo, ker baje ni potrebnih delavskih moči. Pri nas je teh v izobilju, a noče se jih pozvati in zaposliti — ker... no ja, ker je bakiš trbovelskih gospodov precej masten.

Tako se torej »pospešuje« naše narodno gospodarstvo in potem naj se še kdo vprašuje, odkod razni »subverzivni« elementi, odkod avtonomistično stremljenje tudi pri neklerikalcih, odkod odpor proti sedanjim političnim metodam in sedanjim »državotvorcem«.

Predrznost komunista Fabijančiča.

Komunist posl. Fabjančič je bil tako predrzen, da je v ustavotvorni skupščini o priliki načelne debate govoril o narodno - socialistični stranki na sledeči način: »V Sloveniji imate takozvane narodne socialiste, ki trdijo, da so socialisti in da so narodni obenem. Ti so šli na Koroško k delavcem. Mnogo izmed teh delavcev je rojenih sicer od slovenske matere, toda vzgojeni so v nemškem duhu, v nemških šolah. Sedaj pa jim ti narodni socialisti niso rekli: Mi se bomo trudili, da boste Vi dobro sprejeti v Jugoslaviji, da se vam bo dobro godilo, ampak jim govorili takole: »Vaša mati je bila Slovenka. Ako zmagamo, Vas bomo pognali čez mejo, če ne boste Slovenci.«

Na to infamno laž je o priliki specialne debate odgovoril poslanec Brandner, ki so mu prilike na Koroškem drugače znane, kakor komunistu Fabjančiču, kateri je najmanj poklican govoriti o koroškem plebiscitu. Močno je uplival argument iz govora vodje komunistov Markoviča, ki ga je posl. Brandner navedel iz stenografskega zapisnika in ki se glasi: »Koroški delavci so bili dolžni glasovati proti reakcionarni Jugoslaviji.« In g. Fabjančič je imel spricho take izjave svojega voditelja še toliko poguma, da se je obregnil ob koroški plebiscit. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce! Naravno je, da je moral g. Brandner pojasniti delovanje socialnih demokratov na Koroškem, kar bi, ako bi bil dosleden, moral storiti g. Fabjančič, namesto da neupravičeno napada narodne socialiste. Seveda se je Tone Kristan močno razburil, kajti resnica v oči bode in je skušal dokazovati, da gospod Brandner nima prav, kar pa se mu ni posrečilo. Tega g. Kristan ne more ovreči, da so soc. dem. časopisi prinašali vojaška pisma iz Makedonije, ki so Nemcem služila za najboljše propagando proti Slovincem. Prihodnjič bomo Tonetu Kristanu prinesli dokaze na krožniku, kar ne bo težko, ker bo treba samo citirati časopise njegove stranke. Kristan to pot s svojimi neotesanimi medklici o lažnivcih ni uspel. Odobraval-

nje je bilo na strani Brandnerja, kateremu so pritjevali vsi poslanci razen komunistov in socialdemokratov, ker je govoril resnico! Internationalne se pač ne da zagovarjati, posebno ob mejah ne.

Časi, ko se je narodno - socialistično stranko blatilo, ne da bi se mogla na merodajnem mestu zagovarjati, so minuli. Danes ima svoj zagovornike.

Gornješlezko vprašanje

Vprašanje glede pripadnosti Šlezije je brezdvomno spravilo cel svet v zadrego. Nepravilna rešitev tega vprašanja je v resnici boli nevarna, da izzove ponovno svetovno vojno, nego vsi nekdanji vzroki iste leta 1914.

Prvo slabo znamenje za bodočnost Evrope je vsekakor nesoglasje med Anglijo in Francijo, ki od dne do dne bolj dozoreva. Zadnja je trdno prepričana, da je prišel konč, no zaželjeni čas, ko bo temeljito vrnila Nemčiji pred 50. leti doživljeni sramotni poraz in zato protestira z vso odločnostjo proti stališču Lloyd Georga, ki postavlja rešitev šlezijskega spora pred alternativno: ali odpošlje zvezne države dovolj čet v Šlezijo, ki naj store Korfantičevemu pustolovstvu konec, ali pa naj se dovoli Nemčiji, da sama s svojo milico zasede Šlezijo, ki ji naj pripade po ljudskem glasovanju.

Da smatra Nemčija to izjavo Lloyd Georga za zadostno koncesijo, vdreti s svojimi četami v Šlezijo, o tem ni dvoma.

Briand, ki vidi v vojaški intervenciji Nemčije opravičeno ogrožitev Francije, preti z resno noto, da zasede v slučaju iste Porurje. In brezdvomno ovira Nemčijo edino ta francoska politika sankcij, da ne zavili svojega meča nad Korfantičjem.

Vzemimo slučaj, da bi Nemčija kljub grožnjam vkorakala v Šlezijo. — Prepričani smo, da bi ta korak povzročil pohod poljskih rednih čet in nemško-poljska vojna bi bila začeta. — Francija, ki komaj čaka, da se popolna razorožitev Nemčije do 15. junija brez zavlačevanja izvede, bi smatrala ta korak kot zadosten povod za najstrožje odredbe proti Nemčiji in mir v Evropi bi bil s tem zopet stalno ogrožen.

V Londonu se zopet sklicuje vrhovni svet, kjer bo zastopana poleg Anglije, Francije in Italije tudi Amerika. Kako se bo ta opasen spor poravnal, vedo bogovi. Zavedajo pa naj se ti mogočni politiki vrhovnega sveta, da pričakuje svet od njih pravične rešitve, ki izključuje vsako upoštevanje egoističnih težuj.

Gospodarstvo.

NAŠ DELEŽ NA NEMŠKI VOJNI ODŠKODNINI.

Neki nemški beograjski list in za njim drugi so donesli vest, da bo prejela naša država v ime vojne odškodnine 19 milijard dinarjev. To je dalo povoda »Jugoslovenskemu Lloyd-u«, da v še precej ostriem tonu kritizira to vest, ne da bi se istosčasno povedalo, kdo nam je odločil teh 19 milijard, kje in na temelju katerega predloga, v katero svrhu je ta odškodnina odločena. Kdo da jo ima izplačati, za katere škode, kdaj bo ta znesek izplačljiv in na kakšen način. Ta vsota, tudi ako je z ozirom na upravičenost naših odškodninskih zahtev premala, da je vendar ogromna za naše skromno državno premoženje in za naš prometni kapital, kajti predstavlja petkratno vsoto našega denarnega prometa in dvakratni (pravzaprav štirikratni! Op. ured.) letni proračun in ne gre, da se z javnostjo zbijajo šale, da se buni i zavaja moralo našega tiska ter da se ne sme dovoliti, lansiranja neosnovanih laži in izmišljotin, ko se gre za tako važne stvari. Ne razumemo, zakaj se je »Jugoslovenski Lloyd«, ki je sicer dobro informiran in objektivni gospodarski list, tako zaletel v tem vprašanju ter da zahteva natančne podatke in informacije v zadevi, ki je vendar obče znana. Glasom zveznega ultimata ima plačati Nemčija zveznim in pridruženim državam skupno svoto 123 milijard zlatih mark in sicer tako:

a) Da izda najkasneje do 1. julija 1921 za 12 milijard zlatih mark zadolžnic, na katere ima odplačevati od 21. maja naprej 5% letne obresti in 1% amortizacije. b) da izda najkasneje do 1. novembra 1921 za nadaljnjih 38 milijard zlatih mark zadolžnic, katere ima obrestovati in amortizirati od 1. novembra 1921

naprej kakor pod a) omenjeno; c) da izda najkasneje do 1. novembra 1921 za 82 milijard zlatih mark zadolžnic brezobrestnih kuponov, katere bo reparacijska komisija izdala šele tedaj, ko se bo prepričala, da od Nemčije podvzeta izplačila zadostujejo, da se obrestujejo in amortizirajo tudi te zadolžnice. Ne da se spuščamo v druge podrobnosti o jamstvih, ki jih mora Nemčija urediti za spolnitev prevzetih obveznosti, konstatiramo, da ima Nemčija že tekom tega leta izvršiti za 50 milijard zlatih mark zadolžnic. Naši državi je bilo s prva obljubljeno od antante 6% delež skupne vojne odškodnine, ki se je pa poznele, s pristavkom naše vlade znižal na 5%. Naš delež bi torej znašal na celo vsoto odškodnine od 132 milijard zlatih mark 6.600 milijard, od katere vsote imamo prejeti v zadolžnicah do 1. novembra t. j. 2.500 zlatih mark (5% od 50 milijard mark) oziroma 3125 zlatih dinarjev. Ta vsota sama znaša po današnjem kursu dvanajset milijard 19—20 milijard dinarjev. Vrhutega pa ima prejeti naša država svoječasnno, ko bo ustanovljena plačilna zmožnost Nemčije, še 5% od 82 milijard zlatih mark v zadolžnicah, t. j. 4100 zlatih mark oziroma po današnjem kursu okoli 26 milijard papirnih dinarjev. Navedbe beogradskih novin niso torej nikakor pretirane, da zaostajajo celo za končno vsoto naše formalno določene tirjatve na vojni odškodnini. Drugo vprašanje je, kako se bo držal kurz od Nemčije izdanih obli-gacij, ki bo v prvi vrsti odvisen od tega, bo-li Nemčija v stanu plačevati obresti in amortizacije omenjenih zadolžnic v polni meri, ali vsaj deloma. O tem več prihodnjič.

Poslajte naročnino!

Dnevne vesti.

— Narodno - socialistični župan v Slovenjgradcu. V Slovenjgradcu je izvoljen za župana g. Franjo Marčič, pristaja NSS.

— 50letnica smrti Antona Tomšiča. Danes je poteklo 50 let odkar je umrl v Mariboru prvi urednik »Slovenskega Naroda« Anton Tomšič. Z nenavadno ognjevitostjo in bistroumnostjo je zastopal v listu pravice slovenskega naroda ter vedno naglašal idejo jugoslovanske. Odločno je tudi pobijal oportunistično politiko ljubljanskih krogov. Pozabljeno je danes njegovo ime, ker to je usoda žurnalista, da dela za narod tiho in neumorno, ne da bi žel zahvalo. Zato se danes s hvaležnostjo spominjamo njega, ki je bil eden prvih buditeljev našega naroda!

— Zapisnega novih poverljivikov deželne vlade za Slovenijo, 23. t. m. sta bila zapisana poverljiviki za kmetijsko demšar in poverljivik za javna dela Jamnik.

— Pomor deželne vlade po toči prizadetim krajem. Predsednik deželne vlade g. dr. Baltić je obiskal 24. t. m. popoldne nekatere po toči prizadete kraje v občini Vudice, pol. okraj Kamnik. V spremstvu občinskega odbornika Ivana Kosca iz Skarucina je »rhodil« od toče deloma poškodovane uničene polja vasi Skarucina, večina in Sinkovturn. Predsednik dr. Baltić je obljubil, da bo priskočila deželna vlada prizadetim posestnikom po svojih močeh na pomoč.

— Iz ministrstva za šume in rube. Presburo poroča: Interesenti in nekateri listi so sklep ministrstva za šume in rube z dne 14. maja 1921 št. 9202 razumeli tako, da je paša dovoljena tudi v mladih gozdih. Tako razumevanje je popolnoma napačno. Paša je, ako se prej naznani lastnik gozda in plača pristojbina, dovoljena samo v onih gozdih, o katerih so gozdni strokovnjaki dognali, da so toliko zarasli, da jim živina ne more škodovati. Živina se v nezaraste gozde ne sme goniti, ker bi napravila veliko škodo in bi bili mnogi gozdi uničeni.

— Šolstvo za manjšine. Ustavni odbor je spremenil člen 16. ustavnega načrta, ki se je glasil: »Manjšinam drugih ras in jezika se dajo šole v njihovem materinjem jeziku pod pogoji, ki jih določa zakon« tako, da se sedaj glasi: »Manjšinam druge rase in jezika se daje osnovni pouk v njihovem materinskem jeziku pod pogoji, ki jih predpiše zakon.« S tem je povedano, da ne bo treba za manjšine ustanavljati posebnih šol, ampak bodo lahko skupne, toda le tako urejene, da bodo zadostale potrebam pouka v materinem jeziku.

— Kedaž se vrnejo vloge pri bivši avstrijski poštni hranilnici? Minuli sta že 2 leti, odkar so se morale priložiti terjatve za pošto hranilnico, toda še danes vlagatelji ne vedo, bodo li sploh kedaž dobili svoje vloge izplačane.

— Volitve županov. V Rogatcu je bil izvoljen s pomočjo nemških urgov Jos. Berliž (SLS), v Mozirju trg. Rudolf Pevec (naprednjak), v Črnomlju Janko Strugar (istotako naprednjak), na Ječici pri Ljubljani je izvoljen posestnik Lovro Kos iz Savelj, v Ormožu je župan notar dr. Fr. Strelec (demokrat).

— »Prva hrvatska štedilnica« v Zagrebu je prevzela v svoje roke podružnico »Splošne prometne banke« v Ljubljani.

— Pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani. Jugoslovenska Matica ima danes v Sloveniji 50 podružnic, a v pripravi za ustanovitve je že 27 podružnic. Vodstvo teh podružnic je bilo dosedaj poverjeno glavnim podružnicam Jugoslovenske Matice v Ljubljani. Glasom pravil pa stopi po ustanovitvi vsake podružnice v eni pokrajini na čelu tem podružnicam pokrajinski odbor. Zato likvidira v nedeljo, dne 29. t. m. svoje poslovanje glavna podružnica kot voditeljica poslov pokrajinskega odbora ter stopi na njeno mesto pokrajinski odbor sestavljen iz zastopnikov cele Slovenije. Pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice se vrši v nedeljo dne 29. t. m. in sestoji iz dveh delov. I. Zaupno zborovanje delegatov od 10. dop. v veliki dvorani Mestnega doma. Pristop imajo samo oni odgovorniki, ki se izkažejo z izkaznico glavnice podružnice. Obravnavalo se bo: Poročilo o podrobnem delovanju Jugoslov. Matice in o njeni organizaciji; II. Javno zborovanje Jugoslovenske Matice se vrši v veliki dvorani Mestnega doma ob 2. pop. s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev zborovanja po predsedniku dr. Vlad. Ravnikarju. 2. Poročilo tajnika in poročilo blagajnika glavne podružnice o dosedanjem delovanju. 3. Volitve pokrajinskega odbora za Slovenijo. 4. Predlogi in nasveti. Opozorjamo naše občinstvo, da se udeležijo tega zborovanja, ki bo v nedeljo, 29. t. m. ob 2. pop. v največjem številu.

— P. n. delegatov za pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani, ki se vrši v nedeljo dne 29. t. m. ob 10. dop. v Mestnem domu. Onim g. delegatom, ki potujejo v Ljubljano na pokrajinski zbor naznanjamo, da je dovolila južna železnica 50% pomist normalnih vozniških listov III.

in II. razreda osebnih vlakov od vsake postaje do Ljubljane in nazaj in to na ta način, da velja navadna enosmerna vozna karta za vožnjo do Ljubljane in nazaj do vsotne postaje. Delegati se morajo izkazati pri blagajni in v vlaku z izkaznico Jugoslovenske Matice v Ljubljani, katere je bila odposlana vsem podružnicam z okrožnico št. 8.

— Služba uradnega zdravnika. Razpisana je služba uradnega zdravnika za okrajno glavarstvo Logatec. Interesenti se opozirajo na razpis v Uradnem listu.

— Rodbinska drama. Pri Sv. Jakobu v Slov. gorah je posestnik Danko v planosti grozil ženi in otrokom, da so vsi morali zbežati iz hiše. Drugo jutro so našli mrtvega s prestreljenim prsmi. Ustrelil ga je nekdo skozi okno.

— Denar vzel, ženo pa pustil. Iz Kačje vasi pri Planju je izginil 40letni Fr. Maršič, doma iz Bukovja. Seboj je vzel 2200 lir, približno za 1500 K bankovcev, 105 srebrnih kron in hranilno knjižico ljubljanske mestne hranilnice z vlozo 2900 K. Denar je bil deloma last njegove žene.

— Obe nogi in roko si je zlomil 10letni sin trgovca Andrišiča v Lažarjih pri Ribnici, ker je prišel pod voz. Pripeklji so ga v deželno bolnico v Ljubljano.

— Detomor. Dekla Frančiška Kumše pri Jamniku v Pijani gorici je zakopala svojega novorojenčka v gnoj. Brezsrčno mater so zaprli.

— Prostovoljno gasilno društvo v St. Jurju ob luži. Žel. priredil o priliki rednega obč. zbora gasilske župe žalske, ki se vrši letos v St. Jurju ob i. ž. v nedeljo 29. t. m. ob 9. dop., veliko ljudsko veselico na spoduji gmaži. Pričetek ob 3. uri pop. K mnogi udeležbi vabi odbor.

— Tatvina kolesa. Trgovcu Edmundu Kavčiču je bilo dne 22. t. m. zvečer v gozdu ob Večni poti ukradeno 2500 K vredno kolo.

Ljubljana.

— »Gospodovski Zvon« se vsem damam in gospodom, ki so sodelovali pri cvetličnem dnevu »Gospodovskega Zvona« najpriljubljeneje zahvaljuje za njih poštrevnost. Naj jim bo lep uspeh — Čisti dobiček znaša 38.000 K — hvaležnost trpečja koroskega naroda in zavest izvršene narodne dolžnosti, najboljša zadoščenje!

— Državni praznik sv. Cirila in Metoda. Bratje Srbi so nam pokazali, kako je treba proslavljati naša blagovestnika solunska brata sv. Cirila in Metoda. Rim je vedno gledal ta dva najzaslužnejša jugoslovanska apostola po strani ter zato skoraj vsako desetletje prestavljal njun praznik, da bi ga venčali prezir in končno pozabili. Godilo se je to zategadelj, ker oba svetnika proslavljajo tudi pravoslavni, ker sta prinesla našim južnim bratom pismo (cirilico). Saj se je »Slovenec« šele pred kratkim norčeval iz cirilice, češ, da je slična židovski pisavi. Bratje Srbi pa čutijo globoko hvaležnost in udanost do obeh apostolov, zato se je njih god priglasi l. za državni praznik po celi Jugoslaviji. Predvčeršnjim se je prvič obhajal ta državni praznik, kakor nam prihajajo poročila, tudi na deželno zelo slovesno. V Ljubljani je slavnost posebno povzdignila vojaška posadka. Že v predvečer so grmili topi v Gradu, jutraj je bilo mesto v zastavi in sploh praznično razpoloženo. Zopet so streljali v Gradu opozarjajo na slavnost. Ob 9. je bilo v belgijski vojašnici bogoslužje za pravoslavne, ob 10. pa v stolnici za katolike. Maši so prisostvovali načelniki poverjeništev in uradov sploh, generala Dokič in Maister ter zastopniki društev, korporacij, uradništva in amogrobno občinstvo. Po maši je celokupna vojaška posadka defilirala na Vodniškem trgu pred generalom Dokičem. Zvečer je vojaštvo priredilo mirozov z godbo in lučmi po celem mestu. Vojaškim vrstam se je navdušeno aklamiralo.

— Preselitev stanovanjskega urada. Državni stanovanjski urad se preseli 27. in 28. maja t. l. iz mestnega dekliskiga itela v nove poslovne prostore na Dunajski cesti št. 40 (vogal Cesta na južno železnico); stranke se ta dva dneva ne sprejemajo. Poslovanje v novih prostorih se prične 30. t. m. Stranke se sprejemajo v stanovanjskih zadevah vsak ponedeljek, sredo in petek od 9—13 ure; drugi dnevi so rezervirani za komisije, seje in reševanje.

— Porotno zasedanje pri ljubljanskem deželnem sodišču se prične prih, ponedeljek dne 30. t. m. Zasedanje bo trajalo približno 3 tedne, ker pride na vrsto 10. deloma obsežnih slučajev. Poštne defraudacije tudi to pot še ne pridejo na vrsto, ker še ni zbran ves material.

— Strajki. Strajk kleparskih pomočnikov in stavbniških delavcev še v Ljubljani vedno traja. Stavbna sezona je vsled tega skoraj popolnoma v mrtvili.

— Mladji tat Štegel, o katerem smo včeraj poročali, da je sin lesnega trgovca iz Kamnika, je doma nekje iz zasedenega ozemlja. Listnico z 78.000 K je ukradel

lesnemu trgovcu Trobeškemu iz Vrhpolja. Trobešek je izplačal stražniku, ki je tat prijel, 8000 K nagrade.

— Zadnji opomin. Znana trojica, ki zahaja vsako noč poplivat na Vič, vznemirja na svojem povratku v poznih urah mirne stanovalec na Rinski cesti. Opozorjamo to triperesno deteljšico, da pridemo, ako se razgrajanje še enkrat ponovi z imeni na dan.

— Novarna poškodba. V Golobovi tovarni na Glinah se je nevarno obrezala s steklom v roko delavka Mar. Verbec iz Divače.

— Mesto »Carmen« uprizori danes operno gledališče vsled obolevosti gospodične Thierryjeve opere Dalibor, red E.

— Pozabljena torbica z denarjem itd. Slavka B., soproga železniškega uradnika, je pustila na klopi na Grajski planoti črno usnjato torbico, v njej pa denarnico s 600 kronami, 6 ključev, 2 česalnica, 4 bele rute in hrvatski molitvenik.

Maribor.

Vsled nagle vožnje po mestu sta bila aretirana Sebot Leopold, recte Leo Rudel, iz Maribora in 28letni vrtnar Jurij Dolinšek iz ptuške okolice. Pri aretaciji sta se redarjem upirala, za kar bosta dobila pri policiji najbrže posebno nagrado.

Radl brezposelnosti sta bili aretirani 26letna Ivana Enčič iz Cirkove pri Pragerskem in 29letna služkinja Magdalena Skralovnik iz Sv. Lovrenca nad Mariborom.

Napovedan samomor. 17. t. m. po noči je izginila iz svojega stanovanja 54letna Marija Vairer, kjer je pustila na mizi listek z napisom: »grem v Dravco. Včeraj pa so našli njeno truplo pri St. Janžu na Dravskem polju.

S čevljarstvom nožem se je urezal 24letni čevljar Miha Geršak tako nesrečno, da mu je morala nuditi potrebno pomoč rešilna postaja.

Vrnila se je 34letna, že iz mariborske občine izgnana Stijla Julijana Gamze iz St. Džirice. Policija jo je odvedla za kratke čas v zapor, nakar jo zopet pošlje v svet.

V našem gledališču gostuje v nedeljo, 29. t. m. gospa Augusta Danilova. Pozdravljamo priljubljeno igralko.

Celje.

Proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda v Celju se je izvršila s slovesno mašo v župni cerkvi z zahvalno pesnjajo in državno himno. Maši so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Po maši je bilo defiliranje celokupne celjske vojaške posadke pred mestnim magistratom. — Solirji mestnih šol so imeli cerkveno opravilo v Marijini cerkvi. — Nekateri privatni obratni so z delom počivali popolnoma, drugi samo par ur. Trgovine so bile odprte. Na uradnih in par zasebnih poslopih so bile razbočene zastave. Zvečer pa se je vršila veselica maturskega kluba učiteljskihnikov v Ljubljani v celjskem Narodnem domu v prid Jugoslovenske Matice.

Viljem Burmester, znani violinski virtuozi, katerega izvajanja se odlikujejo posebno po globokčnosti in melodičnosti, koncertira v Ljubljani dne 1. junija, v Zagrebu dne 3. junija, v Celju dne 5. junija in v Mariboru dne 6. junija. Od tu nadaljuje turnejo po celnem Balkanu. Točnejši spored bomo pravočasno objavili.

Naše brivnice in pravilniki za brivnico. Ze svoječasno smo poročali, da se nekateri, pravimo nekateri, celjski brivci zelo malo brigajo za higijeno v svojih brivnicah po pravilniku, katerega imajo nabitega v isti. Mislijo si, samo da je pravilnik v obojen in s tem je že vse storjeno. Mestnemu fizikatu bi priporočali, da se malo bolj briga za higijeno v brivnicah ter iste večkrat nadzoruje.

Cene sladoledu so pri nas zopet padle za 2 do 4 krome pri kilogramu.

NE DAJAJMO KORUPCIJI POTUHE.

Kakor slišimo, je gromij trgovcev v Celju sklenili, da plača osobju, katero je zaposleno pri zavarovanju poštnih zavetkov, prostovoljno 10 K od paketa za ezurno delo. Na prvi pogled se dozdeva, da bi bil ta sklep hvale vreden, saj vemo, da je državno uradništvo slabo plačano in bi bilo najbolj potrebno postranskega zasluga. Vendar pa ima ta stvar zelo slabe posledice. Znano je, da je bil po stari avstrijski postavi uradništvo prepovedano sprejemati od strank kakršnakoli darila, katere bi bila v zvezi z njihovo službo. Ta postava pa je menda še sedaj pri nas v veljavi. Očitno so bili tehtni vzroki za uvedbo te postave, ker je vendar jasno, da tako postransko honoriranje uradnika lahko zapelje k pristranosti, da bo v službi protežiral tiste stranke, ki ga posebej plačajo. Ne vemo sicer, če omenjeno ezurno honoriranje vlada odobruje, vsekakor pa bi bilo priporočljivo, da bi se v tem slučaju zvišala pristojbina za manipulacijo splošno in bi država potem od te pristojbine plačala osobju ezurno delo, in sicer po potrebnem kontrolo. Kako pa pride n. pr. trgovec do tega, da se bo njegovo blago zavarovalo morebiti šele po uradni uri samo zato, ker plača ezurno tako, drugi paketi brez te takse pa med uradniki umari. Kako pride druga stranka do tega, da bo njen paket obležal radi tega, ker

imajo morebiti oni, ki plačajo ezurno takso prednost? Kdo tudi jamči, da se bo taksa zaračunjevala samo pri tistih paketih, ki se v resnici zavarujejo v ezurnem času; saj to menda ni vladna naredba in torej tudi ne stoji pod vladno kontrolo. Seve, gospode trgovci ta taksa ne boli, radi česa jim menda stvar ne dela preglavice, pač pa kosumente, ki bodo blago morali toliko dražje plačevati. Znano je, da je pošteno in nekoruptno uradništvo najboljši stober države. Kam pa privede državo koruptno uradništvo nam kaže najbolje Rusija. Zato je dolžnost vseh merodajnih faktorjev, da takšne pojme najemerničneje zatro.

Znanost in umetnost.

»Ljubljanski Zvon« št. 5 ima sledečo vsebino: Igo Gruden: Na večerni promenadi. — Ivo Šorli: Zgodbe o nekaterih krščanskih čednostih in nečednostih. — Dr. Ivan Prižlić: Duševni profil naših prepovediteljev. — Paul Verlaque. — A. Debeljak: Jesenska pesem. — Ivan Zorec: Njena pot. — Stano Kosovel: Misliv samoti. — Josip Vidmar: Tolstoj in njegov »krščanski nauk«. — C. Golar: Mati zemlja. — Milan Pugal: Uboga deklica. — Alojzij Gradnik: V temi. — Ivan Albrecht: Tri Koroske. — Stano Kosovel: Intonacija v souzaku. — A. P.: Pata morgana. — Janiko Olaser: Ob cesti. — Književna poročila. — J. A. G.: Prosveti in zabavi. — Josip Vidmar: A. S. Puškin: Pivka dama. — France Veber: Marijan Tkalič: Pokušaj odreditje »Mozolje«. — Kronika: M. Munko: Mestanska beseda in Jugoslovani v Pragi. — Nove knjige.

Sport in turistika.

Nogomet. Na prostoru Ilirije se vrši danes ob pol 18. uri trening tekma med rezervno Ilirije in f. moštvenim Svobode. Koča na Uršah se odpre s 1. junijem 1921. Preskrbljena je z jedili in pijačo.

Sokolstvo.

Iz češkega Sokolstva. Pred kratkim je umrl eden najstarejših in najboljstih sokolskih delavcev št. dr. Pippich. — Petdesetletnico praznuje te dni znani sokolski delavec in član predsedstva COS, br. dr. Masak, znani sokolski pisatelj. — COS, priredi v letošnjo poletju osam velikih zletov na Slovaško. Vse župe so razdeljene na osam delov in vsaki je določen kraj, kamor ide na zlet. Izbrani so samo najboljši telovadci. Sokolsko društvo v Plzinu je otvorilo prvo telovadnico za dijake in naraščaj. Mnogim je še v spominu, da so lamsko leto ob priliki stane telovadnice začeli delavci s stavko. Ker je bil s tem ogrožen zlet v Pragi, so Sokoli sami prišli za delo in porabili vse proste ure, da so delo dokončali. Sokolsko društvo v Kladnu je poslalo čez 100 delavcev - Sokolov. Letos priredi župa Kladno svoj zlet v Kladnu. Da povrne Praga Kladnu svoj dolg, polsetela je zadnje nedeljo župa Jungmanova v Kladnu, kjer so vsi Sokoli zagrabili za delo, da dovrše telovadišče za župni zlet. Od navadnega delavca pa do ministrskega svetnika, od naraščaja pa do 80 letnega starčka, vsi se kopali, odvažali zemljo itd. ter pripomogli k lepemu uspehu. Naj bi ti vzorni delavci - Sokoli našli pri nas mnogo posnemalcev.

»Stepanjski Sokol« proslavi 12. junija t. l. desetletnico društvenega obstoja ter priredi ta dan javno telovadbo z veliko ljudsko veselico na Kodeljevem (planici) poleg gostilne br. I. Bricelja. Prosimo vsa bratska društva in sokolsko občinstvo, da določijo ta dan našemu Sokolu! Spored pravočasno!

Kočevski Sokol ima javni nastop prvo nedeljo meseca junija t. l. dne 5. a ne 7. junija, kakor je bilo pomoloma javljeno.

Pokrajina.

Ptuj. V nedeljo zvečer se je pripetila na cesti, ki pelje čez prago železnice Ptuj-Moškanjec avtomobilska nesreča, ki bi kmalu zahtevala nekoliko človeških žrtv. V uradnem auto okrajnega glavarstva se sedel poleg dr. Pinkmajerja tudi še: dr. Senčar, učitelj Klemenčič in dr. Gosak. Auto je vozil s tako hitrostjo, da je obe železniški zatvornici prebil. Precizne posledice je dobil na glavi šofer in tudi ostali. Indirektni krivec te nesreče je bil prometni kontrolor Tancig, ki je na lastno pest upeljal vlak iz Ptuja v Moškanjce, ki naj bi bil nazaj pripeljal nekatero »okroglo« izletnike, in to toraj ob uri, ko nikoli ne vozi noben vlak po tej progi. Čudno se nam vidi, da se da gotovim gospodom na razpolago kar cel vlak brezplačno, medtem ko stane taka zabava druge navadne zemljane okrog 5000 kron. Ako navaden revež stopi v naglici na vlak brez karte, mora plačati samo kazni 40 kron. Ali je tudi to demokratsko?

Mošnje. Županom je izvoljen nadučitelj Ivan Stupica, pristaja NSS. Pomagala mu je SKS, ki je zato dobila tri svetovalce. Najmočnejša SLS je izšla prazna pri teh volitvah vsled združitve ostalih dveh strank. (Škoda, ker izvolitev nadučitelja kot državnega uradnika ne bo potrjena. Op. ured.)

Kočevje. Dne 15. t. m. se je vršila pa objavljenem programu velika slovenska slavnost v Kočevju. Popoldne sta priredila godba in pevski zbor Z. J. Z. promenadni koncert pred glavarstvom ter žela za svoja precizna izvajanja burno pohvalo tisoč glave množice. Po promenadnem koncertu je pevski zbor pred hišo žalosti v počasičenje blagopokojne ge. Kajfeževe ob navzočnosti številnega občinstva zapel ganljivo žalostinko. Bil je pretresljiv, pa tudi iskren izraz globokega spoštovanja, katerega je blaga pokojnica uživala med vsemi sloji tuk, prebivalstva. Popoldne se je vršila do mraka dobro obiskana ljudska veselica s sodelovanjem godbe in pevskega zbora Z. J. Z. Pred odhodom posnetega vlaka se je veselica uknila in občinstvo je spremljalo godbo in pevce na kolovoz, kjer se je zastopnik veseličnega oddeska poslovlil od gostov, povdarjačev veselo dejstvo, da je prekrasno prireditelj omagčila sloga med kočevskimi Slovenci. V navdušenih besedah se je zahvalil predsednik Z. J. Z. g. Korosce, izjavljajoč, da so narodno zavedni železničarji vedno in pod vsakimi pogoji pripravljeni delati za narod. Slednjič je še zastopnik rudarjev g. Miklav. Čiš svečano izrekel solidarnost rudarjev v narodnih ozirih z ostalimi Slovenci, kar je izzvalo splošno in navdušeno odobravanje. Ob prisrčnih ovacijah večstoglavne množice je odpeljal drage goste vlak. Uspeh prireditve je bil v moralnem oziru veljanski, v gnetnem zadovoljiv. Čisti dobiček se je razdelil in sicer 4000 K dijaškemu domu v Kočevju in 1400 K pa tukajšnjim revežem. Vsem velikodušnim darovalcem — posebno damam — srčna hvala.

Mali oglasi.

Prodaja se:

OTROŠKI ŠPORTNI VOZIČEK

se prod. Novi Vodmat 62. 916

ZLATA DAMSKA URA

z biseri (2000 K), 3 garniture damskega perila (350—500 K) se prod. Gosposvet. sk. št. 1 od 12—3. ure. 918

UGODNA PRAHKA ZA OBRITNIKE, ZLASTI ČEVLJARJE ALI KROJACE.

Prodaja se hiša v nekem trgu na Stajerskem, v trgu si morenega amenjenih obrtnikov. Hiša obstoji iz 3 sob, kuhinje, jedilne širambe, je poleg lepo gospodarsko poslopie, lep sadni in zelenadni vrt, njiva, novo nasajeni vinograd ter gozd. Poudarja pod »lepa bodočnost« poštno ležajo, Polj. čane. 904

NAPRODAJ JE PO ZELO NIZKI

cenl je skoraj čisto nova elegantna kočija za dvoprežno. Natančneje polasnila daje Jakob Anderlič, Moškanjec. 905

LEPA ENONADSTROPNA VILA

v najbližji okolici Ptuja s 4 sobami, kuhinjo s pritlikalnimi, 2 mansardnimi sobami, kletmi, veliko gospodarsko poslopie z sobami, pramo kuhinjo, hlevi ca 2000m² zemlje, sadno drevje, vse ograjeno, se prod. Pripravno je tudi za kako trgovino. Povpraša se v Ptuju, Vičava 49. 908

KNJIŽEVNI VIJESNIK.

Na letnu sezoni naročite si odmah nova izšla nam knjižni mirasek: Filozofska historija K 30 koja je izšla kao prvo hrvatsko jubilejno izdanje. Pouzečem uz K 30. Salje J. Herek središnjica Češko-Jugoslovenske knjižarec Zagreb, Hatzova nlica 15. Najbolji historički roman češkoslovačkoga naroda. 848

Služba:

AKORDANT ZA KAMENOLOM

se išče. Dnevna poraba kamna ca 25 m³. Nastop takoj. Ponudbe: Ivan Štek, apne-nice, Dobropolje. 914

SODAR

popolnoma samostojen delavec se sprejme v stalno službo. Z lastnim orodjem ima prednost. Ponudbe na veletrgovno vina Milko Jesih, Ljubljana, Florjanska 36. 915

KONTORISTINJA

se takoj sprejme. Strojepljiva in srbohrvaščine zmečne imajo prednost. Natančne ponudbe z referencami in zahtevo plače na Kolinsko tovarno v Ljubljani. 917

DRUŽABNIK ALI DRUŽABNICA

za trgovino z mešanim blagom se išče s kapitalom 80—100.000 kron, ali se pa odla trgovina v najem. V tem slučaju se prod popolnoma nova trgovska oprema. Trgovina je na zelo prometnem kraju na Stajerskem. Cenlene dopise pod: »Dobra bodočnost« na upravo tega lista. 855

Razno:

ISČE SE V NAJEM

dobrodošo gostilno na prometnem kraju, v mestu ali na deželi. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 891

BOLJŠI GOSPOD

išče dobre privatne hrane v abonementu in mesečno sobo. Ponudbe pod »Soba« na upravo »Jugoslavije«.

PLATINOVI CVEKI

za žgalne aparate (Brandmalerei) nove ali tudi že rabljene kupi takoj Drago Višnar, Jesenice, Gorenjsko.

Priporočajte "JUGOSLAVIJO"

A. K. Green:

Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

To pomeni, da se ne smem vrniti z vami v Novi Jork. Steherno obče- vanje med nama mora prenehati. Kakor hitro se poleže vihra toliko, da bo moči najti pot po snežni pu- ščavi, izginem izpred vaših oči za zmerom. V katerem zatišju si naj- dem skrivališče, ne smete zvedeti nikoli; ne smete mi slediti — zaradi svoje sreče in svoje časti.

Mrtvaška blest je pokrila Ka- meronovo lice.

To dopušča le eno razlago, je vzkliknil; zadovoljili ste prepričanje, ali pa imate morda celo dokaze, da —

Molesworth je stiskal Kamerono- vo roko z železnim prijemom. Niti besede, je ukazal z zapovedajočim glasom. Ne zahtevajte pojasnila! Vse kar nama preostane, je to, da molčiva, zlasti zdaj, ko veste, da ni- sem pobegnil iz strahu, ampak zara- di vas, in da ni med nama nikake vezi razen tiste, ki sta jo spletli lju- bezen in spoštovanje.

A Genovefa —
To ime je padlo med njiju kakor strela. Molesworth je odgovoril po težkem molčanju:

Radi gole sumnje ji ne bodo kra- til prostosti. Dokler sem jaz skrit, ne more nihče razvozlati dvomov. Ki obdajajo ves slučaj, in vsi napori, da

bi ga pojasnili, se morajo izjaloviti! In če vas najdejo?

To se ne bo zgodilo. Odkar ste sprejeli moje priznanje, ne da bi me bili pahnili od sebe, imam še več vzroka, da se odtegnem zasledoval- com.

Globoko čuvstvo, ki je odmeva- lo v teh besedah, je seglo Kameronu do srca, khrati pa mu je stopila tudi lastna brezupna beda jasno pred oči. Zakril si je obraz z rokami ter jek- nil na glas:

Moja žena je —

Vaša žena, ga je prekinil Moles- worth z resnim, malodane svečanim glasom, je vaša žena, ki ste jo dol- žni braniti in ljubiti.

Ves ubit se je zrušil Kameron na klop. Divja strast, s katero je bil za- čel razgovor, ga je bila mnila, in popolna brezbriznost je zavzela nje- no mesto. Preden je utegnil reči be- sedico, je odhitel Molesworth v dru- gi konec prostora, splezal po majhni lestevici, ki je slonela ob zidu, ter iz- ginil v temi skozi zaklopnico, ki je držala v gornje nadstropje.

Enaintrideseto poglavje.

Ogenj je bil pogorel in ostri mraz je zdramil Kameronu iz njegovega tepega strmenja. Vstal je ter podku- ril žerjavico; nato je stonil k vratom, odrinil jih nekoliko in pogledal ven. Silen piš mu je bušil v lice, da je omahnil od vhoda; khrati pa je za- slišal obupen klic, ki je prihajal, da se bori tam zunaj eden njegovih so-

nesrečnikov z belo smrtjo, morda celo v neposredni okolici rešilnega zavetja.

Kameron se ni obotavljal. Naglo je odvalil vrata, vzel z ognjišča go- reče poleno in ga zavijtil v temo. Sneg in piš sta ga ugasila kakor bi trenil, ali vendar je pokazalo zašlec pot. Upehan človek je planil segaje čez prag ter se zgrudil brez besedi- ce v veži, ki jo je vihra zasipala s snegom.

Kameron mu je takoj priskočil na pomoč. Zadelal je vrata, vlekel moža k ognjišču in storil vse, kar je vedel in znal, da ga je spravil k za- vesti. V svojo radost je videl kmalu, kako se vrača življenje v njegove šibke, a vendar krepke ude. Ko pa je neznanec razklenil usta in zamr- mal: »Hvala vam!« se je rešitelj zdrznil, zakaj glas se mu je zdel znan.

Naglo se je sklonil in pogledal možu v obraz. V svoje veliko za- čudenje je spoznal v njem krošnjar- ja, ki ga je tolikani nadlegoval s svojo prisotnostjo zadnje dni.

Zvita črta okrog ust in oči, ki je Kameron prej ni opazil, da mu je razodela še nekaj drugega. Po bli- skovo ga je prešinila misel, da mu je ta človek pač le zato povsod na- poti, ker je poslan, da ga nadzoruje.

Kaj ne, da ste tajni policist? je vprašal kar moči hladnokrvno.

Da, je priznal krošnjar in vstal tako čilo, da se je doktor začudil, kam je izginila njegova prejšnja be-

težnost. Silno me veseli, da vas vi- dim otetega. Takšne vihere še nisem doživel; mislim sem že, da nam je odklenalo vsem.

Kameron ni odgovoril ničesar; mislil je na begunca tam zgoraj, ki pač ni mogel slutiti, kako nevaren tovariš se jima je pridružil v njunem zavetju.

Tu je še nekaj udobno. hvala Bo- gu; drva se ne manjka, in košček kruha najdemo tudi, ni vrag!

Stojte! je vzkliknil doktor, vi- deč, da se policist podjetno ogleduje po prostoru in mora vsak hip zapaziti lestvico. Stojte! Najprej mi od- govorite, prosim, na par vprašanj. Predvsem: kako ste prišli semkaj? Saj sem vas vendar pustil v Sin- tonu.

Res; toda zanimal sem se za vas in sem rajši ostal v vaši bližini. Nas se ne odkriža tako kmalu. Spal sem v tisti gostilni-kakor vi ter se odpeljal z vašim vlakom. Nisem si mislil, da me bo vrag jemal nazad- nje; nu. hvala Bogu, da me vsaj ni vzel!

Kameron ga je resno pomeril. Prišli ste iz Novega Jorka. Je dejal, in ste mi sledili korak za korakom, odkar sem z doma?

Po svojih skromnih močeh. Saj to nič ne de, dokler je iz prijaznega namena. Priznati morate, da nisem pri vseh svojih malih pozornostih nikoli pozabil dolžnega spoštovanja.

Ta pač; ali vendar bi vas prosil pojasnila o vaših namelih. Ali vas

je poslala policija za menoi, da bi me nadzorovali, ali zato, da bi me podpirali v mojem prizadevanju?

Čudno, da še vprašujete, pa vsem, kar se je zgodilo? Kako bi bili zasledili malobridneža brez moje pomoči? In če bi ga tudi bili, mari vas ne bi smatrali ljudje za policijskega voluna, ki mu človek nikoli ne sme zaupati? Sicer sem mogel storiti za vas le malo, ali vendar to- liko, da morate videti sami, kako in kaj. Poslan sem z izrečnim nato- gom, da naj vam pomagam; samo burja je kriva, da nama je tiček ušel. — A v kakšen brlog sva zašla, hu- dimana? Ti stebri — miza — klop — te kože — človek bi rekel, da je v votlini; samo ognjišče se mi ne vidi prav indijansko.

PALMA

Kaučuk-pete za čevle.

Prima angleški Kristal

,Boraks'

vsaka množina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z.

Ljubljana, Gradišče 9/1.

Ugodno za kako industrijo!

3 hiše z vrtom, šupo, velikim dvo- riščem vsega skupaj 1428 m² z zidano ograjo v Ljubljani se cono proda. — Naslov pove Anončni zavod DRAGO BESELAJ & DRUG, Ljubljana, Can- karjevo nabrežje 5.

Industrijsko sol

za usnarje v vrečah in

belo jedilno sol

oddaja vsako množino franco

Maribor trdka

ANTON TONEJC IN DRUG

MARIBOR.

Telefon 68. Telefon 68.

Zahtevajte cene!

,Vera'

roman O. Waldowe

je izšel v knjigi in stane

broširan 20 K, vezan 26 K

v platno vezan 32 K.

Kostanjev les

vsako množino kupi

,Drava'

lesna industrijska delniška družba

Maribor,

Aleksandrova c. 51.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni

stavljal inženier

LJUBLJANA,

Hilšerjeva ulica šte. 7.

Specijel. stavbeno podjetje

za betonake, železobetonske

in vodne zgradbe.

Izraha vodnih sil.

Ludvik Selišek,

krojaški mojster v Celju,

na vogalu Kralja Petra c.

in Vodnikove ulice

se priporoča v izdelovanje oblek

od najprostejše do najfinejše

vrste po najnovejšem kroju.

Odlikovan v Gradcu 1909, na

Dunaju 1920.

Franjo Ambrožič

Maribor

Mlinska ulica šte. 37.

Prvo mariborsko podjetje za

slikanje in pleskanje.

Slavnemu občinstvu se priporočam za

vsa v mojo stroko spadajoča dela. —

Delo solidno in po ugodnih cenah.

Raznašalce

spreime

uprava „JUGOSLAVIJE“, Mariljn trg.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in de- belo. — Glavno zastopstvo polnih gu- mijevih obročev za tovorne automo- bile tovarne Walter Martiny. — Auto- garaže in autodelavnice s stikalnico za montiranje gumijevih obročev pod vodstvom inženirja v centrali, Ljub- ljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih va- gonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov.

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska c. 20. tel. št. 470.

Maribor, Jurčičeva ul. 9. tel. št. 133.

Beograd, Knez Mihajlova ul. 3.

Tračnice

za poljsko železnico, notranja luč 60 cm

kupim vsako množino. — Ponudbe pod

„Tračnice“ na upravo lista.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski primeren za industrije in domačo porabo do- bavljati na vagone, kosovce, orehovec ali zdrob. po dnevni ceni, vsako mno- žino. Ponudbe pod „Premog“ na up- ravo lista.

KOKSA

2000 vagonov po zelo ugod-

ni ceni franco Moravska

Ostrava se takoj proda. Vpra-

šanja pod šifro „Koks“ na

upravo lista.

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

Stev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?

2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.

3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je briela.

4. Anton Hajdrih: Pod oknom.

5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.

6. Anton Hajdrih: Jadransko morje.

7. Anton Hajdrih: Pri oknu sva molče slenela.

8. Josip Kocjančič: Slovo. Le nocoj še luna mila.

9. P. Hug. Sattner: Pogled v nedolžno oko.

10. P. Hug. Sattner: Na planine!

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Številke 6, 7, 8 in 10 stanejo po 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Mariljn trg šte. 8.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža
Popravila vseh strojev
Sušteršič & drug.

Kleparstvo

Teodor Korn, krovski in kleparski
mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta šte. 8.

Pisalni stroji

Kontrolne blagajne

prodaja in popravila

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Skladišče, javno

Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko

Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija

Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.

Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo

Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Specialna trgovina

z juveli in zlatnino

Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodje in tehnične

potreščine

Odon Kontny, tu, Kolodvorska

ulica 37

Trgovina

s špecerijskim in delikatesnim blagom

Janko Stupica, Sodna ulica.

s papirjem

Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvo in mizarstvom

Franc Skafar, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji

The Rex & Co., Selenburgova

ulica šte. 6.

s čevlji

Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špecerijskim in kolonijalnim blagom

Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

s špecerijo, železnino in cementom

Alojzij Sušnik, Ljubljana, Zalo-

ška cesta št. 31.

živalnih in pisalnih strojev in koles

Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

z železnino na debelo in drobno

Breznik & Fritsch, Cankarjevo

nabrežje šte. 1.

z delikatesami in prekajevalnica

J. Chalupnik, Stari trg 19.

z železnino

Erjavec & Turk, Valvazorjev

trg 7, nasproti Križ. cerkve.

Arhitekt

Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.

Fotografski atelje in

povečevalni zavod

Franc Kunc, Wolfova ulica 6.

Slike za legitimacije

Hugon Hibšer, fotograf, Ljub-

ljana, Valvazorjev trg šte. 7,

naspr. Križ. cerkve.